

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 5.12.2018
C(2018) 8111 final

PRIPOROČILO KOMISIJE

z dne 5.12.2018

o mednarodni vlogi eura na področju energije

{SWD(2018) 483 final}

PRIPOROČILO KOMISIJE

z dne 5.12.2018

o mednarodni vlogi eura na področju energije

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 292 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Euro je stabilna, zanesljiva in globalno priznana valuta, široko sprejeta v mednarodnih plačilih. Približno 36 % vrednosti mednarodnih transakcij je bilo v letu 2017 fakturiranih ali poravnanih v eurih. Euro predstavlja približno 20 % mednarodnih rezerv tujih centralnih bank, kar je več kot delež euroobmočja v svetovnem bruto domačem proizvodu (BDP).
- (2) Energetski proizvodi, zlasti surova nafta, so najbolj prodajane surovine v EU in po svetu. Letni obseg trgovanja na evropskih trgih energije presega 40 bilijonov eurov. Več kot 90 % agregiranih poslov, povezanih z nafto, plinom in drugimi energetskimi proizvodi, je izvedenih v valutah, ki niso euro.
- (3) EU je največja uvoznica energije na svetu in uvozi več kot polovico energije, ki jo porabi. Evropa uvozi približno 90 % svojih potreb po nafti in 70 % svojih potreb po plinu.
- (4) V zadnjih petih letih je račun EU za zunanjo energijo znašal povprečno približno 300 milijard eurov na leto. Velika večina dolgoročnih pogodb (po ocenah 80–90 %), na katerih temelji uvoz energije v EU, ni denominirana v eurih, medtem ko največji delež uvoza energije v EU izvira iz Rusije (približno 34 %), Bližnjega vzhoda in Afrike (skupaj približno 33 %) ter Norveške (približno 20 %, od česar je približno polovica nafte in polovica plina; plin, dobavljen v okviru pogodb, denominiranih v eurih).
- (5) Odnosi med državami članicami in tretjimi državami na področju energetike pogosto temeljijo na medvladnih sporazumih, med katerimi so številni povezani z nakupom nafte in plina. Taki sporazumi zagotavljajo okvir, politično podporo in pravno varnost za evropska podjetja, ki se pogajajo o poslovnih pogodbah z dobavitelji energije v tretjih državah.
- (6) Države članice v skladu z direktivo o zalogah nafte (2009/119/ES) vzdržujejo varnostne zaloge surove nafte in/ali naftnih derivatov. Za izpolnjevanje obveznosti skladiščenja zalog se oprejo na osrednje organe za vzdrževanje zalog in zavezane gospodarske subjekte, ki pridobivajo, vzdržujejo, upravljajo in prodajajo varnostne zaloge nafte in posebne zaloge.
- (7) Referenčne cene surove nafte, ki jih navajajo agencije za sporočanje cen nafte, so referenčne vrednosti za oskrbo z nafto. Služijo tudi kot osnovna referenčna vrednost za druge energetske proizvode, kot so zemeljski plin, ter pridobljene finančne instrumente za surovo nafto ali naftne derivate. Trenutno ni referenčnih cen surove nafte, denominiranih v eurih.
- (8) V Evropi se je razvilo več vozlišč za trgovanje s plinom, kjer se trguje s plinskimi proizvodi, denominiranimi v eurih. Čeprav delež pogodb, katerih cene so osnovane na

plinskih vozliščih, narašča, so številne dobavne pogodbe v celoti ali delno odvisne od pogodb z indeksacijo nafte, ki niso denominirane v eurih. Na razvitih trgih plina so količine, s katerimi se trguje na vozliščih, večje od količin, ki se dejansko porabijo.

- (9) Podjetja, ki zagotavljajo finančne storitve, imajo pomembno vlogo pri zagotavljanju dostopa do kapitala, zavarovanja in orodij za obvladovanje tveganj za nosilce projektov v celotni vrednostni verigi oskrbe z energijo.
- (10) Krepitev mednarodne vloge eura na področju trgovine z energijo in energetskih naložb bo ob zagotavljanju splošne gospodarske učinkovitosti pripomogla k doseganju ciljev energetske politike EU in zmanjšala tveganje motenj v oskrbi z energijo. Evropska podjetja bodo imela večjo avtonomnost, kar jim bo omogočilo plačevanje ali prejemanje plačila za svojo mednarodno trgovino in lastno financiranje z manjšo izpostavljenostjo pravnim ukrepom, ki jih izvajajo jurisdikcije tretjih držav.
- (11) To priporočilo Komisije vsebuje neizčrpen seznam smernic za doseganje širše uporabe eura v energetske sektorju ob upoštevanju zgoraj navedenih posebnih zahtev –

SPREJELA NASLEDNJE PRIPOROČILO:

Širša uporaba eura v mednarodnih sporazumih in nezavezujočih instrumentih, povezanih z energijo

- (1) Države članice bi morale spodbujati širšo uporabo eura v svojih odnosih s tretjimi državami na področju energije, vključno s pogodbami v okviru dvostranskih in večstranskih mednarodnih sporazumov ali nezavezujočih instrumentov, kot so memorandumi o soglasju.
- (2) Komisija poziva države članice, naj v svoje medvladne sporazume s tretjimi državami vključijo vzorčno klavzulo, ki jo je pripravila Komisija, v zvezi z uporabo eura kot privzete valute.
- (3) Komisija bo države članice sistematično opozarjala na uporabo eura v svojem mnenju, ki ga državam članicam pripravi v okviru člena 4(1) Sklepa (EU) 2017/684 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi mehanizma za izmenjavo informacij v zvezi z medvladnimi sporazumi in nezavezujočimi instrumenti med državami članicami in tretjimi državami na področju energije (sklep o medvladnih sporazumih). Države članice bi morale po možnosti uporabiti podoben pristop v zvezi z neobvezujočimi instrumenti, povezanimi z energijo.

Širša uporaba eura v transakcijah, povezanih z energijo, za udeležence na evropskem trgu

- (4) Države članice bi morale spodbujati in pospeševati širšo uporabo eura s strani udeležencev na evropskem trgu v transakcijah na področju energije.
- (5) Osrednji organi za vzdrževanje zalog, ki so jih ustanovile države članice v skladu z Direktivo 2009/119/ES, in zavezani gospodarski subjekti bi morali povečati delež pogodb na osnovi eura, ki se nanašajo na pridobivanje, vzdrževanje, upravljanje in prodajo zalog nafte za nujno pomoč in posebnih zalog, vključno s tistimi, ki so povezane z zalogami v okviru dvostranskih sporazumov ali na podlagi pogodbenih pravic za nakup določenega obsega zalog (kuponov).
- (6) Udeleženci na evropskih trgih energije bi morali uporabljati več pogodb, povezanih z energijo, v eurih.
- (7) Udeleženci na trgu bi morali lajšati vzpostavitev vozlišč utekočinjenega plina v EU in jih spodbujati s cenami temeljnih in pridobljenih proizvodov, denominiranih v

eurih, da bi podprli širšo uporabo cen, ki so indeksirane na podlagi vozlišč, in posledično tudi denominacijo takih pogodb v eurih.

- (8) Agencije za sporočanje cen nafte bi morale olajšati uvedbo referenčnih cen surove nafte, denominiranih v eurih.
- (9) Blagovna borza bi morala spodbujati nadaljnji razvoj pogodb o izvedenih finančnih instrumentih, denominiranih v eurih, za surovo nafto in rafinirane proizvode.

Širša uporaba eura v projektih, povezanih z energijo, in transakcijah podjetij, ki zagotavljajo finančne storitve

- (10) Države članice in evropska podjetja, ki zagotavljajo finančne storitve, bi morala spodbujati širšo uporabo eura v projektih, povezanih z energijo, in finančnih transakcijah.

Spremljanje

- (11) Države članice bi morale Komisiji vsako leto sporočiti vse razpoložljive podrobne informacije o stanju izvajanja tega priporočila.

Pregled

- (12) Komisija bo tri leta po sprejetju priporočila pregledala njegovo izvajanje in ocenila, ali so potrebni nadaljnji ukrepi, pri čemer bo upoštevala informacije, ki jih bodo predložile države članice.

Naslovniki

- (13) To priporočilo je naslovljeno na države članice, osrednje organe za vzdrževanje zalog, ki so jih države članice ustanovile v skladu z Direktivo 2009/119/ES, ter zavezane gospodarske subjekte, udeležence na evropskih trgih energije, agencije za sporočanje cen nafte, blagovne borze ter evropska podjetja, ki zagotavljajo finančne storitve.

V Bruslju, 5.12.2018

*Za Komisijo
Valdis DOMBROVSKIS
Podpredsednik*